

Az oroszlányi bányamentők a város tüzeit is oltják

Bányamentők. Készenlétben kell állniuk minden pillanatban. Számukra nincsenek ünnepek, nincsenek hétvégék, a napal vagy éjszaka egyre megy. Ők azok, akiktől senki sem irigyli, ha nincs munkájuk. De fogalmazzunk pontosabban. Tennivalójuk mindig akad, hiszen ezer „szemük” figyel a bányában, hogy megelőzhessék és szükség esetén még a katasztrófa bekövetkezése előtt kiiktassák a veszélyhelyzeteket a föld alatt nap mint nap harcra szállók megóvása érdekében.

Az oroszlányi szénbánya 1957-től vált önálló – Tatabányától független – vállalattá. Ezután alakította meg saját bányamentő szervezetét, amely 1961-ben kapott helyet a korábbi XVI. aknárról elnevezett kanyarban felépített bányamentő állomáson. Működésük több mint 30 éve alatt a letragikusabb baleset az 1983-as márkushegyi sűjtólégrobbanás volt, ami 37 bányász életét oltotta ki.

Még ma is fájó emlék

– A márkushegyi robbanás még ma is gyakori beszédtema, pedig csak öten-hatan dolgoznak itt azok közül, akik akkor részt vettek a mentésben – mondja **Magócs Pál** szakvezető-helyettes. A diszpécserközpontban ülünk, ide fut be elsőként a riasztás, ha váratlan esemény történik. Sokan dohányoznak a bányamentők közül. Talán ez az állandó stressz mellékterméke.

– A sűjtólégrobbanás után engem is kivezényeltek a bányához – emlékezik **Krutzler János** szakvezető. – A második vonalban dolgoztam, a halottakat szállítottuk. Egyszerűen borzalmas volt... Szívesebben gondolok a túlélőkre. Azok jutnak inkább eszembe, akik valami irdatlan szerencse, gondviselés folytán éppen a robbanás előtt hagyták el a vágatot, meg akiket a társaim hoztak ki

abból a pokolból. Mert voltak megmenekítettek is, számosan.

– Hál’ istennek a peremi üzemek leszakadásával mostanában jóval kevesebb a baleset. Márkushegyen küzdöttünk odalenn egy balesetet szenvedett vágár életéért, de nem sikerült újraleszteni... Az ilyen kudarc mély nyomot hagy az emberben.

– **A másik működő oroszlányi bányában, a XX-as aknán kevesebb a veszélyhelyzet?**

– Inkább azt mondanám, hogy kisebb kiterjedésű, ritkán fejtenek le két telepet egyszerre, és emiatt jobban ellenőrizhető – világosít fel egy tagbaszakadt fiatalember, **Holló Zsolt**, aki 6 éve tagja a törzsgárdának.

– Három éve volt ott utoljára

melegedés. Azon kívül csak egy vízbetörés volt, amit sikerrel elhárítottunk.

Fiatal a törzsgárda

– Én még egyetemista voltam a sajnálatos tragédia idején – válaszol érdeklődésemre **Juhász József**, az állomás 35 éves bányamérnök vezetője –, de töviről hegyre ismerem a történetet. Mindent megteszünk azért, hogy hasonló eset ne következhesse be.

– **Kiket alkalmaznak?**

– Cégünknel jelenleg 350 földalatti dolgozó rendelkezik bányamentő vizsgával. Ma a 63 fős létszámunknak a fele függetlenített bányamentő, akik állandó törzskart alkotnak, és ily módon felkészültebb, ütőképesebb lehet a munkánk. A többieket az üzemekből vezénylik ide, ciklusos rendszerben.

Erdekesség, hogy a törzsgárdánk nagyon fiatal, 37 év az átlagéletkor, s egyharmaduk technikus, illetve annak megfelelő végzettségű.

Huszonnégy órás ügyeletben három, minimálisan 5 bánya-

mentőből álló osztag várakozik az esetleges riasztásra. Ha ez bekövetkezik, tizenöt, maximum húsz perc alatt el tudjuk érni bármelyik termelő bányauzemet.

Veszélyes melegedés

– **Történt az elmúlt időszakban különleges esemény?**

– A bányában veszélyes üzem. Kisebb balesetek előfordulnak, de ezek elhárítása nem igényli mindig a segítségünket. Megnőtt a melegedések és bányatüzek gyakorisága Márkushegyen, ami annak tudható be, hogy egyre nagyobb az alsóleplei fejtések részaránya a termelésben, tektonikailag szabdalt a terület, és megnőtt a bányák kiterjedése. Ezeknek az ellenőrzését, kezelését, elgátolását folyamatosan végezzük.

A legfontosabb a megelőzés. Számítógépen keresztül, a HAM rövidítésű korszerű programcsalád segítségével a kihegyezett érzékelők percről percre nyomon követik a bányalevegő összetételében végbemenő változásokat, és ha a nem kívánatos gázok felszaporodását észleljük, azonnal intézkedünk.

– **Mit tesznek „békéidőben”?**

– Készülünk a „háborúra” – feleli **Juhász József**. – Rendszeresen tartunk elméleti és gyakorlati továbbképzéseket, aminek keretében például teljes menetfelszerelésben meg kell küzdeni a füstkamra akadályával. Eközben folyamatosan ellenőrizzük és karbantartjuk készülékeinket, hiszen néha egyetlen aprócska tömítéscsere múlhatnak emberi életet.

Levegő négy órára

– **Ha már itt tartunk, elégedett**

Rendszereznek a gyakorlati továbbképzések

a technikai felszereléssel?

– Összességében igen. Eddig minden évben futotta fejlesztésre. Főképpen egykori nyugatnémet eszközöket vásároltunk. Mentőkészülékeink, amelyek négy órán át biztosítják a levegővételt, a DRAGER-cég gyártmányai. A legkorszerűbb színvonalat képviselik, 40 bármikor bevethető belőlük.

– **Okozott változást a bányarémű összevonás?**

– Hátrányt semmiképpen. A közös cég éppoly fontosnak tartja színtartásunkat, mint korábban a bányavállalat, illetve a kft. A feladatkörünk bővült az erőmű poroltókészülék

karbantartásával.

– **Úgy tudom, részt vállaltak Oroszlány és környéke tűzoltási feladataiból is.**

– Valóban. Nem ültünk ölbe tett kézzel, ha a segítségünket kéri. Fellépésünk többnyire csak a tűzoltók megérkezéséig tart. Az ideai kánikulában minden hétre jutott egy-két avartűz. Veszélyesebbek a lakástüzek, mivel a közvetlen tűzoltáshoz nincs megfelelő felszerelésünk. Nemrégiben megállapodtunk a bányászváros vezetőivel, hivatalos és szakszerű formában állhatunk a jövőben rendelkezésre.

– **Jó szerencsét!**

Forgács József

Az életről és a halálról

Az élet legfontosabb eseménye az eleje és a vége, a születés és a halál – nem rajtunk múlik. A köztük lévő időt pocskoljuk kedvünk szerint.

Vinkó József tévészemélyiség

Ha az ember a saját életét akarja megírni, más emberek halálának véget nem érő soráról kell beszámolnia.

Háy Gyula író

Ha élet és halál között kellene választanom, én az újjászületést választanám.

Kvári Sinkó Zoltán veszprémi hírlapíró